

Godt skolenærvær

En veileder i forebygging og håndtering av bekymringsfullt fravær

Tegnet av Hedda, Tjodalyng skole.

“Nærvær gir trygghet”- en linje mellom alle- samhold- støtte.

1. Innhold

Innhold

1. Innhold	2
2. Innledning	3
3. Godt skolenærvær!	4
4. Hva er bekymringsfullt fravær?	5
5. Det lovmessige grunnlaget	6
6. Hvordan oppstår bekymringsfullt fravær og hvordan kan vi forebygge?	7
7. Tiltaksplan	11
8. Anbefalt litteratur	13

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

2. Innledning

“Godt skolenærvær - en veileder i forebygging og håndtering”, er utarbeidet etter en revisjon av “Fravær til handling” i januar 2020. Det var en tverrfaglig gruppe som utarbeidet ny veileder og fokuset var tidligere og tettere på.

Fullført skolegang gir elevene de beste forutsetninger med tanke på god psykisk helse, et godt hverdagsliv, god sosial funksjon og gode framtidsutsikter.

Det å være tidligere på er svært viktig for å lykkes med å komme tilbake til en god skolehverdag. Det betyr at hjem og skole må være observante på symptomer tidlig og ikke vente til fraværet fra skolen har blitt stort. Lærerne må ta i bruk veilederen og implementere de gode tiltakene i sitt klasserom og praksis. I tillegg er det i denne revisjonen rundt utarbeidet informasjon til foresatte som skal brukes på foreldremøter, samt presentasjoner om fravær som skal brukes i klassene etter at foreldremøtene er gjennomført.

En felles kommunal fraværsvileder og gode rutiner for fraværregistrering vurderes av forskningslitteraturen som helt sentrale forebyggende tiltak i arbeidet for å redusere skolefravær.

Vi vil takke elevene på Tjodalyng som har bidratt med tegninger til veilederen og som “sier mer enn tusen ord”.

Tegnet av Lea, Tjodalyng skole. “Viktig å ha en venn”- viktig å bry seg om og støtte, sammen er man sterkere.

Revidert 30.08.22 av PPT, Nærværsteam og skole. **Revidert mai 2024** PPT og skole

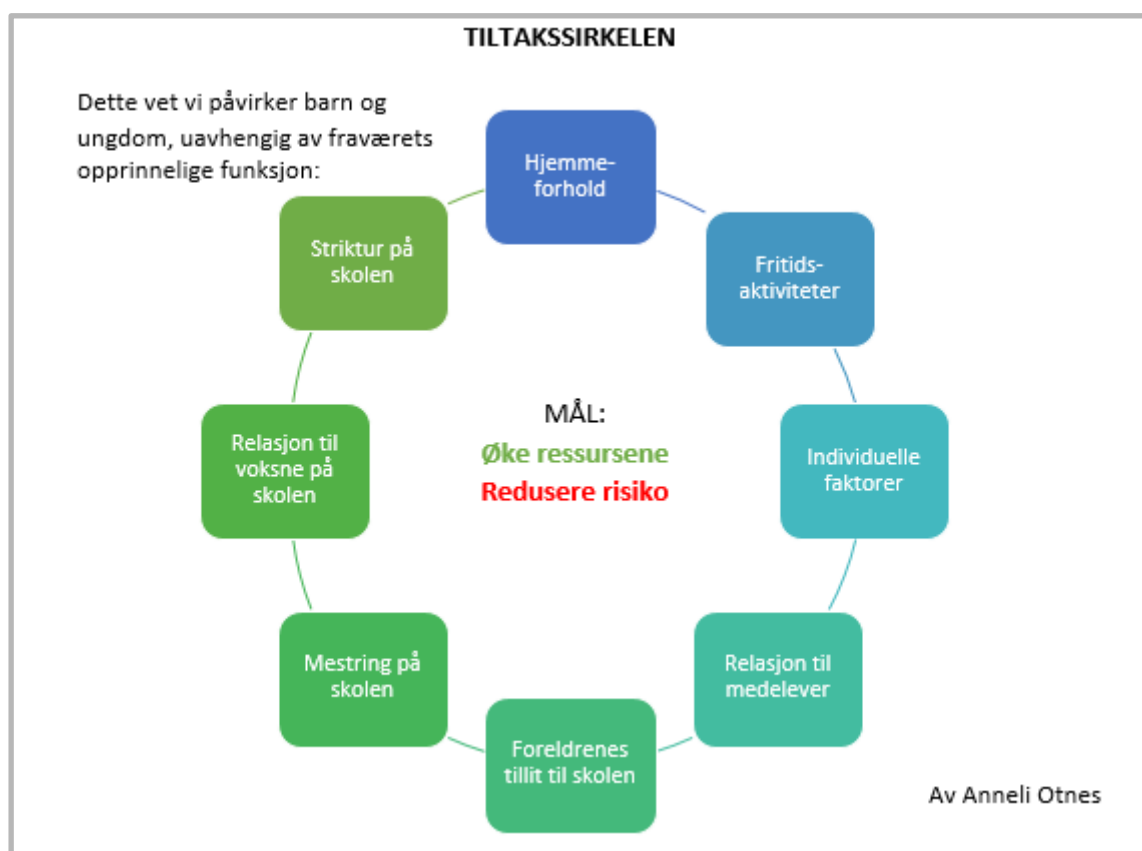

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

3. Godt skolenærvær!

Barn i Norge kan ikke velge om de vil gå på skolen. De har både en rett og plikt til en 10-årig grunnskoleutdanning som skal "åpne dører mot verden og framtiden for dem og gi dem en historisk og kulturell innsikt og forankring [Opplæringslovens §1-1](#)". For de aller fleste barn fungerer dette etter intensjonen, men for enkelte barn blir veien gjennom grunnskolen så utfordrende at skolefravær blir en løsningsstrategi. Denne veilederen har som mål å redusere elevfravær og styrke det gode skolenærværet. Følgende modell synliggjør viktige innsatsområder for å lykkes med dette:

Vi ser at det dreier seg om individ og system, skole og fritid, faglig og sosial mestring (gode relasjoner) og samarbeid hjem og skole. Ved å se eleven i denne helheten vil en kunne minske risikofaktorene og styrke ressursene der det er nødvendig, sånn at eleven mestrer skolehverdagen.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

4. Hva er bekymringsfullt fravær?

Bekymringsfullt fravær starter ofte med bekymringsfullt **nærvær**. Før en elev uteblir fra skolen har det gjerne vært vanskelig å få eleven på skolen om morgenen og eleven kan ha slitt med somatiske plager (hodepine, magesmerter, slitenhet), tristhet/angst, utenforskap/mobbing, manglende faglig mestring og/eller vansker i relasjon til lærer(e) (Kallberg 2018). **Det kan derfor ikke skilles skarpt mellom det bekymringsfulle nærværet og det bekymringsfulle fraværet.** Dette henger sammen, og handlingsrommet er klart størst dersom tiltak blir satt inn mens eleven fortsatt er på skolen.

For å kunne jobbe systematisk med dette tydeliggjør vi likevel hva vi legger i begrepene hver for seg:

- **Bekymringsfullt nærvær:**

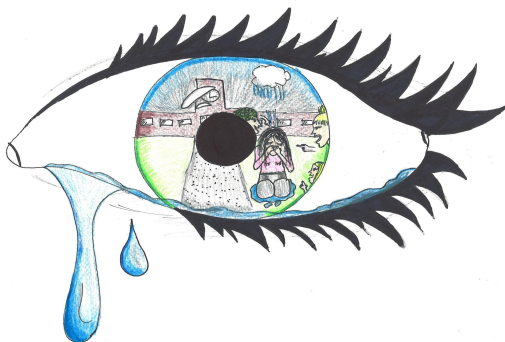
- Eleven viser vegrende atferd for å komme på skolen, men er på skolen (kommer for sent, foresatte rapporter om konflikter og strev).
- Eleven viser vegrende atferd på skolen, viser at de ikke trives, har fysiske vondter, vandrer og er uengasjert i undervisningen.

- **Bekymringsfullt fravær:**

ALT ugyldig fravær er bekymringsfullt, men også gyldig fravær kan være det:

- Ugyldig fravær fra enkelttimer.
- Høyt fravær - mer enn 10%, måles fortløpende
- Eleven møter opp på skolen, men forlater den igjen, er ikke der han/ hun skal være.

Felles for begge grupper er at den enkelte eleven må følges tett opp fra første stund og at kontaktlærer kontinuerlig må vurdere nærværets/fraværets alvorlighetsgrad.

Tegnet av Jenny, Tjodalyng skole "Øyet som speiler sjelen"

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

5. Det lovmessige grunnlaget

[Opplæringslovens § 2-1 Rett til grunnskoleopplæring](#) og [§2-2. Plikt til grunnskoleopplæring](#)

- “Eleven har rett og plikt til grunnskoleopplæring.”
- “Retten og plikta til opplæring varer til eleven har fullført det tiande skoleåret.”
- “Dersom ein elev utan å ha rett til det har fråvære frå denne pliktige opplæringa, kan foreldra eller andre som har omsorg for eleven, straffast med bøter dersom fråværet kjem av at dei har handla forsettleg eller aktaust.”

Hjemmet og skolen deler ansvaret for det todelte mandatet; Elevens rett og plikt til grunnskoleopplæring. De foresatte har ansvar for at barnet kommer seg til skolen. Fraværet i seg selv er ingen grunn til å melde til barnevern, men er man bekymret for barnets omsorgssituasjon, utløses meldeplikten.

Skolen har på sin side ansvar for å opprettholde elevens rett til opplæring. Dette forsvinner ikke selv om eleven uteblir. Her pålegges skolen å samarbeide med kommunale tjenester til barnets beste [Opplæringsloven § 10-1](#). Det betyr at tiltak raskt skal settes inn, at en må jobbe tverrfaglig og at skolen ikke kan “vente og se” om eleven kommer tilbake uten å iverksette samarbeidstiltak med hjemmet og andre.

Tegnet av Lea, Tjodalyng skole: “Det å stå utenfor” Føle seg alene, ensom og mørke kontra følelsen av å være glad, trygg og i et fellesskap

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

6. Hvordan oppstår bekymringsfullt fravær og hvordan kan vi forebygge?

Bekymringsfullt fravær er multifaktorielt. Det betyr at årsakene oftest er sammensatte og knytter seg til flere arenaer (se Tiltakssirkelen, A. Otnes). Det betyr at også tiltak må rettes mot flere områder.

De tre viktigste arenaene er:

- Skolen
- Hjemmet
- Eleven selv

Skolen:

- God og systematisk registrering og oppfølging av det bekymringsfulle nærværet og begynnende fraværet er førsteprioritet. Det at eleven fanges opp tidlig er den beste forebygging skolen kan gjøre. Bekymringsfullt nærvær og fravær settes derfor opp som fast tema i utviklingssamtaler og bør tematiseres på foreldremøter, se **fraværsrutiner** og **nærværstrappa**
- **Overganger** kan være både spennende og skremmende for mange barn. En god sammenheng og flyt mellom de ulike arenaene er viktig for et helhetlig opplæringsløp. God kontinuitet er viktig for at barn skal oppleve trygghet og sammenheng, se overgangsrutiner [ID 11934](#), [ID 11941](#), [ID 11943](#), [ID 11945](#).
- Utenforskap og mobbing er en viktig årsak til bekymringsfullt fravær. Arbeid med gode klasse miljø og sosiale trivselstiltak forebygger derfor fravær, [ID 5134 Plan for et godt skolemiljø](#).
- Elever som utvikler bekymringsfullt nærvær/fravær opplever ofte stress og bekymring i skolehverdagen. En forutsigbar skolehverdag med et læringsmiljø preget av mestring, gode rutiner, god struktur, gode overganger, realistiske forventninger, tilstrekkelig hjelp og støtte og elevmedvirkning er forebyggende. Videre får lærere som er gode ledere og som gir elevene god opplæring i grunnleggende ferdigheter mindre fravær (Lundin m.fl. 2018).
- Vansker i relasjon til lærer er en av flere årsaker til elevfravær. I skolen er det den voksne som har hovedansvaret for relasjonen. Det å samtale med eleven, være nysgjerrig på hva eleven tenker og føler, forebygger derfor fravær. Det handler også her om: **“Ser du meg, liker du meg, bryr du deg?”**, [ID 10757 Veileder med fokus på hvordan jobbe med relasjoner](#).
- Uidentifiserte lærevansker og/eller stort læringspotensial er en av flere årsaker til bekymringsfullt nærvær/fravær. Gode kartleggingsrutiner og iverksetting av nødvendig utredning og tiltak er derfor god forebygging.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

Hjemmet:

- Barn som allerede i førskolealder har mye fravær og ofte kommer sent til barnehagen er i risiko for utvikling av fraværspromatikk på skolen (Kalberg 2018). Det å jobbe mot forsentkomming er derfor god forebygging og et viktig tema i overgangen mellom barnehage og skole. Dette handler om foresattes holdning til skolen, den autoritet og betydning skolen skal ha i barnets liv.
- Ikke alle barn vokser opp med en god omsorgssituasjon. Noen foreldre har egenproblematikk som kan bety økt risiko for utvikling av skolefravær. Dette kan dreie seg om vansker med psykisk og fysisk helse, rus, kriminalitet og levekårsbelastninger. Det å kjenne til elevens hjemmesituasjon og forstå eleven i lys av denne og ved behov intervensere og få til et godt tverrfaglig samarbeid, er helt sentralt.
- Barn som skolevegrer er vanskelige å få på skolen. Det krever ekstra styrke og innsats fra de voksne. Skal foresatte stå i dette er det viktig at de både møter forståelse fra skolen, samt at de er trygge på at barnet deres faktisk har det bra på skolen. Det er skolens oppgave å sørge for og formidle denne støtten og tryggheten.
- Overbeskyttende voksne som vil skjerme barna sine for all form for ubehag er en risiko for utvikling av skolefravær. En normalisering av ubehag som del av livet er derfor et viktig arbeid. I samarbeid med foresatte og eleven kan en jobbe med holdningen om at angst er ubehagelig, men ikke farlig. Skal vi utvikle oss som mennesker må vi tåle en viss grad av ubehag og engstelse. Det er en helt naturlig del av det å være menneske.
- Familiekriser knyttet til skilsmisse, langvarige familiekonflikter, alvorlig sykdom, dødsfall og andre store påkjenninger øker risikoen for skolefravær. Når en elev er i en slik livssituasjon er det derfor avgjørende at læreren kjenner til dette, gir ekstra støtte og omsorg og tilpasser skolearbeidet for en periode. Viktig å gjøre foresatte oppmerksom på at skolen trenger informasjon om viktige livshendelser i barnets liv for å kunne møte og forstå barnet best mulig.
- Noen foresatte har dårlige erfaringer fra egen skolegang og strever med den sosiale kontakten både med skolens ansatte og foreldregruppene. I praksis kan det oppleves som disse foresatte følger barna sine dårlig opp. Det å møte denne foreldregruppen med sensitivitet og tid til å lytte på deres historie kan ha stor forebyggende verdi.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

Eleven selv:

- Manglende faglig mestring eller faglige utfordringer kan utløse skolefravær. Elever med lærevansker og /eller stort læringspotensial er derfor mer sårbare enn andre. En tilpasset opplæring der eleven får arbeide i sin nærmeste utviklingssone (Vygotsky) er derfor god forebygging.
- Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø [Opplæringsloven Kapittel 12](#). For noen elever skal det mye til før denne tryggheten foreligger. Elever med engstelse, sosial usikkerhet, oppmerksomhetsvansker og elever med kjent diagnose, som f.eks. autismespekteret, angst og depresjon, er i en særlig risiko. Likeså øker faren for skolefravær dersom eleven har dårlig selvbilde og selvtillit. En skole som arbeider med det "hele mennesket" der elevens sosiale og emosjonelle utvikling er en inkludert del av opplæringen vil derfor virke forebyggende. For noen elever er dette likevel ikke nok. De kan trenge mer omfattende hjelp og behandling for sin angst og usikkerhet, og både kommunale og andre støttetjenester må da inn i et samarbeid.
- Noen barn bekymrer seg for sine foreldre og er mer opptatt av hvordan det går hjemme enn av hva som skjer på skolen. Disse elevene er i høyrisiko for utvikling av fravær. Skoler som ser elever i kontekst og jobber tverrfaglig som et "lag rundt eleven" vil kunne forebygge utvikling av fravær dersom dette fanges tidlig opp og tiltak settes inn. Her blir samarbeid med kommunens støttetjenester avgjørende.
- Spillavhengighet er sjelden den direkte årsaken til skolefravær. Snarere er det andre årsaker som er nevnt ovenfor som gjør at eleven velger spillverdenen framfor det virkelige liv og skolen. Dette blir i neste omgang en hemske for å få eleven tilbake til skolen, ikke minst fordi mange snur døgnet.

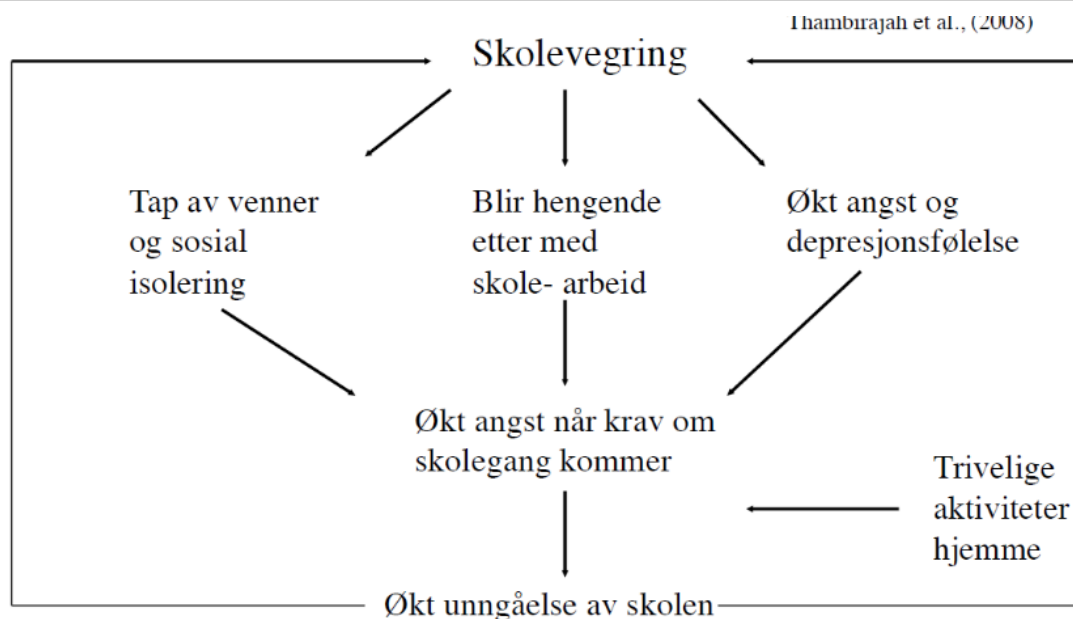
Ikke vent og se!

Det er få andre fagområder der **TID**sfaktoren spiller så stor rolle som når elever står i fare for å utvikle bekymringsfullt fravær. Det å fange opp elevens utfordringer mens eleven viser vansker med nærværet, gir det aller største handlingsrommet. Iverksetting av tiltak når fraværet er i startfasen øker sjansene for å få eleven tilbake på skolen. Dette henger sammen med *fraværets opprettholdende funksjon*. Når du først har begynt å være borte fra skolen øker angsten for tap av venner og sosial isolering og man er redd for å bli hengende etter faglig. Dersom fraværet i tillegg innebærer trivelige aktiviteter hjemme, blir terskelen for å komme ut av situasjonen høyere. Fraværet blir i seg selv en opprettholde faktor og det som en gang utløste fraværet er ikke lenger så sentralt for elevens vegring. Thambirahjas modell (2008) illustrerer dette.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

Det bekymringsfulle nærværet/fraværet bør derfor raskt løftes opp i skolens rutine for videre håndtering (se nedenfor). Kontaktlærer skal ikke sitte alene med dette ansvaret, men vil være en sentral aktør i arbeidet for å reetablere et godt nærvær.

Tegnet av Linda, Tjodalyng skole "Masken" Gjemme seg bak en maske; man kan ta på all verdens sminke, men følelsen inni er like vond og blir bare tyngre å bære når ingen kan se den.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

7. Tiltaksplan

Presentasjoner som skal brukes på foreldremøter:

- [Foreldremøte overgang barnehage - skole](#)
- [Foreldremøte barneskolen 1-4. klasse](#)
- [Foreldremøte 5-7](#)
- [Foreldremøte ungdomsskolen](#)

Presentasjoner som skal brukes til elevene

- [Informasjon om fravær til klassen etter foreldremøte 1 - 4](#)
- [Informasjon om fravær til klassen etter foreldremøte 5 - 7](#)
- [Informasjon om fravær til klassen etter foreldremøte - ungdomstrinnet](#)

Mulighet for veiledning ved bekymringsfullt nærvær/fravær

Mulighet for veiledning til skolene annenhver onsdag - ulik uke i tidsrommet 13.00 - 15.30

- Vi (Kommunepsykolog Anne K. Havig og PP-rådgiver Ann Cathrin Oxholm) kan komme ut på skolene eller dere til oss på Frostvedt.
- Kan være en anonym drøfting i første runde.
- Gjerne tidlig i sak for å drøfte veien videre - ikke vente til det er fastlås.
- Blir det oppfølging bør foreldrene være med.

Meld behov til Ann Cathrin Oxholm pr. telefon eller [via e-post](#).

Prioritet vil være barneskolene

Når er det behov for sakkyndig vurdering fra PPT?

- Prøve ut tiltak i ca. 3 mnd.
- Behov for sakkyndig vurderes kontinuerlig.
- Det bør foreligge sakkyndig hvis det ikke er utvikling i løpet av en 6 mnd. periode.
- Det er 3 mnd. saksbehandlingstid så det bør henvises etter 3 mnd. når det ikke er tegn til utvikling.

10 råd til læreren ved bekymringsfullt nærvær og fravær [ID 13026](#)

10 råd til foresatte ved bekymringsfullt nærvær og fravær [ID 13025](#)

Skolens ansvar ved fravær, jeg er urolig- hva gjør jeg? [ID 4381](#)

Nærværstrappa [ID 13027](#)

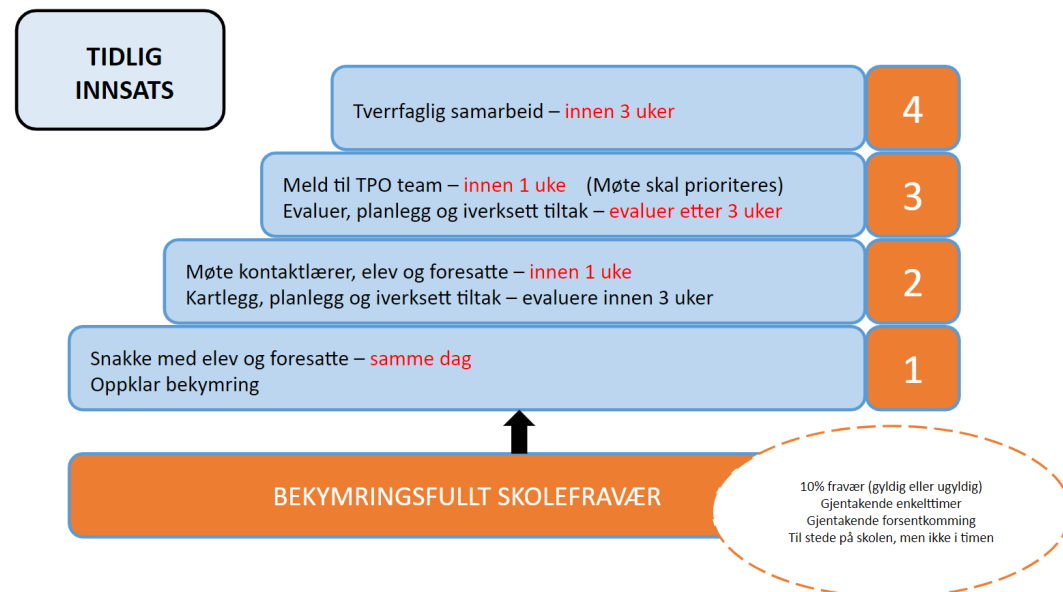
Godt skolenærvær - en veileder i forebygging og håndtering av bekymringsfullt fravær

Oppvekst og kvalifisering

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

1. Trinn 1. Snakk med eleven, kontakt foresatte, og oppklar bekymringen

Kontaktlærer snakker med eleven og foresatte allerede samme dag når fraværet hos en elev når bekymringsgrensen på 10%. Hvorvidt bekymringen skal drøftes med eleven selv, vurderes ut fra elevens alder og utvikling. Hensikten med samtalen er å oppklare bekymringen. I mange tilfeller har fraværet en forklaring som betrykker kontaktlærer om at det vil gå tilbake til normalt nærvær uten tiltak, for eksempel at eleven har hatt omgangssyke eller annen sykdom. I slike tilfeller avsluttes saken på trinn 1. Ved fortsatt bekymring fortsetter kontaktlærer til trinn 2.

2. Trinn 2. Møte med kontaktlærer, elev og foresatte

I samtale med elev og foresatte forsøker kontaktlærer å kartlegge situasjonen for å finne forklaringer på det økte fraværet. I noen tilfeller kan det være nyttig å gjøre deler av samtalen og fraværskartleggingen alene med eleven. Bruk Tjærlands årsakskartlegging og fargelegging av timeplanen. Resultater fra kartleggingen bidrar til å finne riktige tiltak for å øke nærværet. Både skole, elev og foresatte kan få konkrete og forpliktende oppgaver. Etter tre uker evalueres tiltakene, og fraværet vurderes på nytt. Er det framgang for eleven, må tiltakene likevel opprettholdes eller nye tiltak tilpasses. Ny evaluering avtales. Dette er nødvendig fordi erfaring viser at vi avslutter tiltak for tidlig. Ved videre bekymring fortsetter kontaktlærer til trinn 3.

3. Trinn 3. Meld til TPO-team og gjennomfør et samarbeidsmøte med teamet rundt eleven

Kontaktlærer avklarer med foresatte før saken meldes opp. Deretter kalles det inn til et samarbeidsmøte med teamet rundt eleven (elev, foresatte, ledelse, kontaktlærer, PPT og helsesykepleier). Elever som ikke deltar i møtet, bør få si sin mening i forkant og skal få god informasjon i etterkant. Benytt pedagogisk analysemodell for oppklaring av bekymring rundt fravær. Målet med møtet er å finne fram til tiltak som kan bidra til å bedre situasjonen. Etter tre uker evalueres tiltakene. Er det framgang for eleven, må tiltakene opprettholdes eller nye tiltak avtales. Ny evaluering av tiltak avtales. Dette er nødvendig fordi erfaring viser at vi avslutter tiltak for tidlig. Er fraværet uendret eller økt fortsetter man til trinn 4.

Sted og prosess Virksomhet Skole / Læringsmiljø / Fravær
Sist godkjent dato 24.06.2024 (Grethe Thorød Bergan (BAHBERGR))
Dato endret 24.06.2024 (Lise Westby (WESLI0707))

Siste revisjonsdato
Neste revisjonsdato

4. Trinn 4. Det tverrfaglig laget rundt eleven

Når fraværet hos en elev defineres som vedvarende høyt og/eller alvorlig, bør samarbeidsmøtene avholdes ofte (hver tredje uke eller oftere) og involvere alle aktuelle støttespillere. En representant fra skolens ledelse skal delta i møtene for å kunne svare ut spørsmål om ressursbruk og sikre at tiltak kan gjennomføres praktisk sett. Aktuelle samarbeidspartnere kan være helsesykepleier, PPT, fastlege, Barne- og ungdomspsykiatrisk, barneverntjeneste, samt andre hjelpetjenester i kommunen. Foresatte eller elever over 15 år kan frita skole og andre aktører fra taushetsplikten for å lette kommunikasjonsflyten mellom instansene. (Barnets beste vurdering trumfer samtykkeerklæring hvis denne ikke gis.) Det er best om eleven selv kan delta på hele eller deler av møtene, men elevens stemme skal uansett alltid være representert.

Målet med møtene er å finne gode løsninger og tiltak. Det kan være hensiktsmessig å legge en møteplan for tre måneder av gangen for å sikre at alle aktører holder av møtetiden i sin kalender. Møtene opprettholdes fram til eleven ikke lenger har bekymringsfullt skolefravær.

8. Anbefalt litteratur

- [Bekymringsfullt skolefravær](#)- en praktisk nærværsveileder, Oslo
- Havik, Trude, 2018, Skolefravær, å forstå og håndtere skolefravær og skolevegring, Gyldendal akademisk
- Ingul, Jo Magne 2018, Hva er skolevegring?
<https://www.psykologforeningen.no/publikum/videoer/videoer-om-livsutfordringer/hva-er-skolevegring>
- Kearney, C.A. 2001; School refusal behavior in Youth. A Functional approach to assessment and treatment. NY: Oxford University Press
- [Statped v/ A.M. Bredesen og G.Kvilhaug, 2019 Tilbake til skolen,](#)
<https://www.statped.no/laringsressurs/sammensatte-larevansker/tiltak-mot-skolevegring-og-frafall/>

Andre referanser:

- Martin Kalberg, Jo Magne Ingul, Joanna Lundin, Marit Sahlstrøm m.fl. , Jobbaktiv skolevegringskonferanse 2018
- May-Helen Høier Jordheim m.fl. Statpedkonferansen 2018,
- Anette Ruud, Sarpsborg PPT 2018
- Trude Havik, Skolefravær 2017.
- Maren Johanne Nordby; Barn med nevroutviklingsforstyrrelser og skolefravær, Fagborg Statped 2019.